

ПРО ПІДГОТОВКУ ҐРУНТУ ТА СІВБУ ЯРОВИХ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР

Редько В.Б.

Науковий керівник – канд. техн. наук, доц. Ярошенко П.М.
Сумський національний аграрний університет
(40021, Суми, Герасима Кондратьєва 160, каф. «Експлуатації техніки»,
тел. +38-0542-62-78-30, www.sau.sumy.ua)

Весною закривають вологу і вирівнюють ґрунт зубовими боронами та шлейфами в 1-2 сліди. Через 3-4 дні проводять культивуацію в 1-2 сліди на глибину 6-8 см, а на важких ґрунтах – на 10-12 см культиваторами КПС-4, КПШ-8 з боронуванням. У посушливих умовах і на легких ґрунтах передпосівну культивуацію виконують на глибину загортання насіння, щоб насіння під час сівби лягло на ущільнене ложе. Якщо є комбіновані агрегати, то краще після ранньовесняного боронування провести передпосівну культивуацію агрегатами РВК-3,6; РВК-5,4, ВІП-5,6 або іншими. Описану технологію підготовки ґрунту застосовують і для інших ранніх ярих зернових культур: вівса, ячменю, жита, гороху.

Для товарних посівів ярих зернових культур потрібно використовувати насіння категорії РН-1-3, яке має чистоту не нижче 98% і схожість не нижче 92%, у твердої пшениці – відповідно – не нижче 87 і 98%. Після зими насіння слід прогріти проти сонця або в струмені підігрітого до температури 35-40°C повітря. За 5-10 днів до сівби насіння протруюють від летючої та твердої сажок, пліснявіння, фузаріозної кореневої гнилі бенлатом 2-3 кг/т, вінцитом 2 л/т, раксиллом 1,5 кг/т, фундазолом 2-3 кг/т паноктин (1,5-2 л/т) або іншими протруйниками за методом інкрустування.

Треба мати на увазі, що польова схожість насіння ярої пшениці частіше не перевищує 75%. Тому потрібно дуже ретельно готувати насіння до сівби. Готуючи насіння вівса до сівби, сортувати його необхідно так, щоб у посівний матеріал увійшли зернівки з перших квіток у колосках. Вони більші й на 20-30% важчі. Сіють ранні ярі зернові культури звичайним рядковим або вузькорядним способом зерновими сівалками СЗ-3,6; СЗТ-3,6; СЗУ-3,6; СЗП-3,6; СЗ-5,4 та ін., в регіонах вітрової ерозії – стерньовими сівалками СЗС-9; СЗС-2,1. При сівбі пшениці вузькорядним і перехресним способами норму висіву збільшують на 10-15%. Норми висіву збільшують також на забур'яненних полях, на бідних ґрунтах і в районах достатнього вологозабезпечення. Сіяти пшеницю треба першою одночасно з ярим житом серед ранніх ярих хлібів, у перші дні початку польових робіт, як тільки ґрунт досягне фізичної сплості й добре оброблятиметься. Запізнення із сівбою на 10 днів може спричинити до зниження врожайності на 20-25%.

Глибина загортання насіння за достатньої вологості ґрунту на структурних ґрунтах – 4-5 см, на легких – 5-6, у посушливих умовах – 6-8, на важких запливаючих ґрунтах – 3 см. Слід враховувати, що загортання глибше 5 см спричиняє до зниження польової схожості насіння.